

25.

STOCKHOLMS STAD Kommunstyrelsen Registraturet	
Ink.	2012-05-07
Dnr:	303-744/2012
Till:	LT

Motion av Malte Sigemalm (S) om kontroll och uppföljning av båtuppläggningsplatser inom Stockholms Stad – Miljödiplomering av båtklubbar

Inom stadens område finns ett flertal platser för båtuppläggning. Platserna varierar storleksmässigt från mindre till större områden som tagits i anspråk för detta ändamål. Samtliga platser ligger naturligt i vattennära läge.

Ett allvarligt problem som uppmärksammas vid en studie som gjorts av kommuner i Sverige av Institutet för tillämpad miljövetenskap i Stockholm är att gifthalterna vid dessa verksamheter rent generellt i Sverige ligger mycket högre än vad som gränsvärden anger. Den undersökning som genomförts visar på att

- kvicksilver överskreds gränsvärdet 450 gånger, för cancerframkallande polycykliska aromatiska kolväten cirka 2 000 gånger och för PCB cirka 500 gånger. (Gränsvärdena gäller markområden där människor vistas dagligen.)
- de högsta gifthalterna har påträffats i det översta markskiktet.
- Bland annat har kommunerna hittat olika mängder av ämnet tributyltenn, TBT, numera förbjudet i båtfärger på grund av dess hormonstörande verkan, i det översta marklagret. Det trots att ämnet användes i båtfärger för 30-50 år sedan, på 60- och 80-talet.
- Även för koppar överskreds gränsvärdet runt 100 gånger. Kopparläckande färger har varit förbjudna men tillåts igen sedan i höstas.

Förutom gifter i mark kunde konstateras gifthalter ner till fem meters djup, i anslutning till båtuppläggningsplatserna. Stockholm ska verka för en giftfri stad med ett minimerande av påverkan. De utsläpp som genereras från båtklubbar skadar miljön allvarligt och det är även en hälsorisk för de båtägare som årligen arbetar vid sin båt. De arbetar oftast i plasttält runt båten vilken innebär att slipdamm etc inte blåser bort utan är kvar i tältet och påverkar hälsan på sikt allvarligt.

I rapporten talas det om ett övervägande om att det bör övervägas att verksamheten bör vara anmälningspliktig och även ett klagande hur ansvarsfördelningen är mellan enskilda båtägare och båtklubbar, kommuner/markägare beträffande det fortsatta arbetet med att komma till rätta med föroreningarna.

I Stockholm gjordes en genomgång av båtuppläggningsplatser under senare delen av 1998 talet "Översiktlig miljöteknisk markundersökning (AB JACOBSON & WIDMARK, 1998)"

Vid samtliga undersökta områden framkom följande

- Risk för spridning av ytliga föroreningar till recipient.
- Exponeringsrisk genom intag av jord samt genom exponering av förorenat damm.

I den undersökning och sammanställning som nu gjorts vid Institutionen för tillämpad miljövetenskap, ITM, tillfrågades kommunerna enligt nedan:

(Stockholms svar)

Har marken på någon/några båtuppläggningsplatser undersökts i er kommun?	Har någon båtuppläggningplats i er kommun gjorts om till bostadsområde?	I så fall skedde det någon sanering av området innan?	Har någon båtuppläggningplats efterbehandlats i er kommun?	Anser ni att det finns båtuppläggningsplatser i er kommun som bör efterbehandlas och saneras?
Ja, sex st. Vikingarnas segelsällskap på Djurgården, Margretelundsvägen vid Ulvsundasjön, Årstavikens Segelsällskap i Eriksdalslunden, Fiskarfjärden Båtklubb i Skärholmen och Göta Segelsällskap på Långholmen. Även Luxparken har undersökts.	Ja, LUX-parken på Lilla Essingen var tidigare en båtuppläggningsplats.	Plats-specifikt gränsvärde för TBT beräknades till, 9 µg/kg TS. Saneringen föregicks av en riskbedömning.	LUX-parken på Lilla Essingen sanerades. Det var yttjorden som avlägsnades.	Det kan bli aktuellt vid annan markanvändning.

Stadens svar innebär att man framgent kan fortsätta precis som nu och använda skadliga färger etc.

Stockholm stad bör genomföra en ny markanalys av områdena där båtuppställning sker, för att få fram nya fakta i och med att det är många år sedan som det senast gjordes. Staden bör i enlighet med arbetet att minska giftutsläpp påbörja saneringsarbeten innan det blir aktuellt med annan användning av marken än båtuppställning. Detta i syfte att förhindra ytterligare utsläpp till mark och vattendrag. I detta arbete ska båtklubbar vara involverade med bl a information till medlemmar om den miljöpåverkan som verksamheten genererat eller genererar. Det kan t ex handla om att vid inträdet till båtklubben medlemmen får genomgå en utbildning i miljökunskap med inriktning på miljöproblem relaterade till verksamhetens art.

Medlem i båtklubb får ett på detta sätt ett miljökort.

En slutsats i rapporten från ITM, är att giftspridningen måste upphöra och att den traditionella skötseln av båtar bör omprövas och ersättas med metoder som innebär mindre användning av giftiga ämnen i färger och lacker.

Man efterlyser nationella regler som kan minimera giftspridningen och minska hälsoriskerna för båtägarna. Staden bör dock kunna sätta upp normer för vilka produkter som ska utfasas.

För att ytterligare stimulera båtklubbar att arbeta förebyggande bör staden utfärda ett "Green card" till de båtklubbar som aktivt arbetar förebyggande, det kan handla om en inriktning av miljödiplomering av klubben. Staden tar fram kriterier samt genomförande av detta.

Stockholm kommunfullmäktige beslutar att

1. Staden genomför informationskampanj gentemot båtklubbar om miljöpåverkan från båtklubbar
2. Staden tar fram en produktlista med ämnen som bör utfasas i samband med arbeten på fritidsbåtar.
3. Staden tillsammans med båtklubbar genomföra informationsinsatser gentemot klubbmedlemmar om att använda de minst miljöfarliga produkterna
4. Staden till båtklubbar som arbetar seriöst med miljöförbättrande insatser utfärdar ett "Green Card" för klubben, gällande två år.
5. Att staden arbetar för att verksamheten vid båtklubbar även ska bli anmälningspliktig

Malte Sigemalm (S)

